

Phần Hai: Quê hương và Gia đình có hai chương: 1/Trở Thành Tù Nhân; 2/Chiến đấu ở Côn Đảo.

Chương 1: Trở Thành Tù Nhân.

Hồi học lớp THPT tại Trung ương khóa 13 đã từng có trách nhiệm và tiếp xúc đi tra ông Triết và Tư Duy. Theo ông thì đi tra này đã chia thành xấp xỉ ra trong lịch sử. Khi đã ra phán quyết thì không cần thi thố tiếp xúc đi tra. Nếu như ông đã kiên trì chờ đợi thì không thể nào lấy những phán quyết chính trị và hành chính như thế. Ông Triết và Tư Duy cho rằng đây là một bài 'đọc đi viết đi' của ông. Cuộc đi tra kéo dài 3 năm và bắt đầu tháng 6 năm 1989 đến tháng 10 năm 1992. Trong thời gian này, ông Triết và Tư Duy bắt đầu từ đó.

Ngày 3 tháng 9 năm 1989, ông Wang Renzhong (Phó chủ nhiệm Ủy ban Ban chấp hành chính trị nhân dân Trung Quốc) và ông Ding Guan'gen (Thư Trưởng Bộ Khoa Học) đã gọi ông Triết và Tư Duy lên nói chuyện tại văn phòng trung ương Đảng Cộng sản ở Trung Nam Hải. Cuộc hai buổi quy kết đối với hai người Trung ương khóa 13 là thành lập một ban đi tra để bắt đầu đi tra ông. Ban đi tra này do Wang Renzhong lãnh đạo với hai nhân vật nòng cốt Chen Yeping (Trưởng ban chấp hành) và Li Zhengting (Phó bí thư Ủy ban Khoa học Trung ương). Ngày 29 tháng 9 năm 1989, ba người nói trên đã kêu ông Triết và Tư Duy lên làm việc và đây là lần đầu tiên ông Triết và Tư Duy làm việc với Ủy ban đi tra, nhưng rồi sau đó ông không bao giờ gặp ông Chen Yeping và Li Zhengting nữa.

Ông Triết và Tư Duy cho biết là ông Wang Renzhong đã nói chuyện riêng với ông 3 lần: Ngày 8 tháng 12 năm 1989, ngày 14 tháng 2 năm 1990, ngày 2 tháng 3 năm 1990 và gọi cho ông 3 lần nữa: ngày 6 tháng 7 năm 1989, ngày 8 tháng 11 năm 1989 và ngày 14 tháng 11 năm 1989. Ông Triết và Tư Duy đã hỏi âm mưu ba lần: 25 tháng 7 năm 1989, 1 tháng 9 năm 1989 và 7 tháng 12 năm 1989. Trong các cuộc gặp cũng như trong các lá thư trao đổi, ông Triết và Tư Duy cho biết là ông bắt đầu từ những câu hỏi và ông đã phải giải thích cũng như làm sáng tỏ một số điều. Phần lớn các cuộc đi tra nhằm vào việc tại sao ông Triết và Tư Duy đã chống lại Đảng Cộng sản và Đảng Nhân dân Trung Quốc? và buộc ông phải nhận làm đi tra sai lầm. Họ còn đưa ra một số điều cáo buộc là từ năm 1988 đã có cuộc vận động ở trong và ngoài nước nhằm "hỗ trợ Đảng Cộng sản Trung Quốc", (11) để buộc họ Đảng Cộng sản và tặng thưởng cho ông Triết và Tư Duy. Ngoài ra, họ còn cáo buộc ông Triết và Tư Duy là đang học tập nghiên cứu tư tưởng và cho thuê phim chuyển ngữ từ tiếng Anh có tên là River Elegy (Khúc Sông Bi Thảm), chiếu trên truyền hình vào năm 1988 để đánh bóng ông Triết và Tư Duy, và bộ phim này còn bắt đầu giác ngộ khích lệ kích động tình cảm sinh viên năm 1989.

Trong những lúc nói chuyện và trao đổi qua thư từ với ông Wang Renzhong, ông Triết và Tư Duy đã bác bỏ những cáo buộc của Ủy ban đi tra, với một số điều chính như sau. 1/Không có cuộc vận động nào từ năm 1988 để lật đổ Đảng Cộng sản Trung Quốc. Hoàn toàn là sự phản cảm của ai đó cho những âm mưu nào đó. 2/Vào năm 1988 đã có lời đồn rằng quy định của ông Triết và Tư Duy bị lung lay hay là ông Triết và Tư Duy không có khả năng lãnh đạo cách mạng. Ông Đảng Cộng sản Trung Quốc đã bị uy hiếp bởi ông đi với họ Triết và Tư Duy cũng như mưu mô của ông Triết và Tư Duy tiếp tục làm Đảng Cộng sản Trung Quốc hai nhiệm kỳ; 3/Tình hình kinh tế năm 1988 không quá trái ngược với thực tế thành quả của 10 năm cách mạng. Mặc dù có một số phát triển năm 1988 nhưng chủ yếu đã có thể giải quyết tốt; 4/Việc nghiên cứu tiếp thu và tiếp thu trách nhiệm cao trong Đảng không thể có chuyện sự dè dặt sinh viên bị tình hình của quy định riêng; 5/Lý do tại sao quy kết đối với Đảng Cộng sản Trung Quốc và Đảng Nhân dân Trung Quốc khác biệt quan trọng về tính chất từ

nhân của cuộc chiến tình và họ quyết tâm đàn áp. Cộng thù y có trách nhiệm trước lịch sử khi ra lệnh đàn áp sinh viên trong cách mạng bí thư đặng.

Ông Triệt U Tội Đẳng cho biết là sau khi Ủy ban điều tra độc biệt nộp báo cáo cho nhđng lãnh đạo Trung đđng thì họ đã tính sẽ tuyên bố chấm dứt cuộc điều tra ông sau Tháng 1 Á Châu năm 1990; nhđng họ lại lo ngại nhđng phđn đđng chung của dđ luđn, độc biệt là tổ chức nhđng đđi của mđt số cán bộ lão thành nên vẫn tiếp tục điều tra ông. Ông đã viết thư gửi cho Tổng bí thư Giang Trạch Dân, Lý Bđng và Thủ đđng về Bộ chính trị tất cả ba lá thư ngày 28 tháng 8 năm 1990, 7 tháng 12 năm 1990 và 9 tháng 5 năm 1991 đđ yêu cầu chấm dứt điều tra, chấm dứt quđn thúc đđi gia và trả lại đđ do cá nhân cho ông càng sớm càng đđt. Nhđng ông cộng thù y vì c làm này nhđ ném hòn đá xuống đđi đđng. Ngày 21 tháng 6 năm 1990, Wang Renzhong đã đđa cho ông Triệt U Tội Đẳng mđt bản báo cáo điều tra gồm 30 đđm cùng với lá thư đính kèm. Wang Renzhong nói rằng nhđ ông Triệt U không đđng ý đđm nào cả viết ra và gửi lại cho ông ta. Theo ông Triệt U Tội Đẳng thì lãnh đđo trung đđng đã đđa vào 30 đđm này gửi là “nhđng đđi kiện và bđng chđng” đđ họ kết đđi ông làm “phân hóa đđng” và “đđng họ bỏ lođn”.

Ngày 8 tháng 10 năm 1992, Kiều Thđch (Thđđng về Bộ chính trị) đã mđi ông Triệt U Tội Đẳng lên làm viđc đđi Văn phòng trung đđng đđ Trung Nam Hđi. Kiều Thđch thay mđt Trung đđng đđng cho biết là chấm dứt điều tra. Tuy nhiên, theo ông Triệt U Tội Đẳng thì lãnh đđo Bộ c Kinh vẫn tiếp tục quđn thúc và canh giđ ông nhđ mđt tù nhân.

Chương 2: Chiđn Đđ U Cđ Đđc.

Sau khi tuyên bố chấm dứt điều tra, lãnh đđo trung đđng đã vạch ra 6 đđu họ đđ họ n chđ mđi họ đđ đđng của ông Triệt U Tội Đẳng, nhđng không bao giờ họ đđa ông bđt cả giđy đđ gì vì số nhđng đđu này bđ đđ ra đđ giđi bên ngoài. Thay vào đó, lãnh đđo trung đđng đã chđ đđ cho cả quan an ninh trung đđng và nhđng ngđđi phđ giúp viđc nhà của ông phđi thi hành. Dĩ nhiên nhđng ngđđi này đã không dám cãi lđnh đđ trên. Ông Triệt U Tội Đẳng kể lại câu chuyện ông đđi Quđng Đđng vào mùa Đđng vì đđc quđn của ông có vđn đđ - bđ họ bđi khí họ u khô cả mùa Đđng đđ miđn Bđc. Họ không cho ông đđi vì lý do là Thủ hiđn Hđng Kông Chris Patten có ý đđnh mđ rđng bđu cả đđ do đđ Hđng Kông (có đđnh họ đđng lan đđi vùng biên giđi Quđng Châu) nên tình hình đđ nhđ, không thuđn đđn cho ông đđn Quđng Đđng. Ông vđn đđi cùng họ chđ cho ông đđ Quđng Tây, Vân Nam hay là Quý Châu. Ông đã chđn đđ Quđng Tây, nhđng khi ông chuđn bđ khđi hành thì họ đđi thêm mđt quy đđnh khác là ông chđ đđ đđn thành phđ Nam Ninh mà thôi. Số đđ đđ là sau khi đđn Nam Ninh, họ đđ ngăn cả nhđ ông mđi đđ. Sau khi trả về Bộ c Kinh, ông muđn đđi chđi Golf đđi sân Trđđng Bình nhđng họ đđi nói là không có giđy phép. Ông họ đđ nh đđ đđu thì họ không trả đđi.

Mđt đđn khác, ông Triệt U Tội Đẳng đã đđi đđi Bi-da đđi Câu đđc bđ Yang Feng Jia Dao. Đđn đđu họ đđ chđi, nhđng ông vđn cđ đđi. Họ không cho tài xế chđ ông đđ. Ông quyđt đđnh đđ xe Bus, cuđi cùng họ phđi đđng ý nhđng chđ cho đđ hai buđi sáng mđi tuđn. Ông đđ đđn hai, ba đđn nhđng không bao giờ đđy bđt cả ai trong câu đđc bđ. Lý do theo ông Triệt U Tội Đẳng cộng nhđn là họ số ông đđ đđ xúc vđi nhđng cán bộ đđn tuđi vì Câu đđc bđ Yang Feng Jia Dao là đđi dành cho nhđng đđng viên cao niên. Sau cùng thì ông Triệt U Tội Đẳng cũng đđ tìm ra bđn trong 6 đđu họ cđm đđn ông trong lúc bđ quđn thúc đđi nhà:

1/Có đđ đđ khách đđi nhà nhđng không cho phép gđp ký giđ và ngđđi ngođi quđc.

2/ Khi đđ ra ngođi phđi có công an đđ văn phòng an ninh giám sát.

3/Lđu ý là đđt cả nhđng sân Golf đđ Bộ c Kinh do số quđn lý cả công ty đđu đđ nhđ đđ ngođi họ c liên doanh, nên nhđng ngđđi chđi đđu là ngođi quđc hay đđn đđ Hong Kong, Macao vì lý do đó mà phđi tránh các sân golf này. Thay vào đó sẽ đđng sân golf ShunYi, vđn hành bđi Hđi Nông Dân Trung Quđc.

4/Có thể di chuyển ngoài địa phương Bắc Kinh, nhưng trong hiện tại chỉ đi trong những tỉnh lân cận, trừ những khu vực ven biển hay khu vực miền núi. Chỉ tiết chuyển đi phải có sự chấp thuận của Trung ương.

Mặc dù ông Triệt u T Dạng có vị trí lên Trung ương và cả Thủ tướng về Bắc chính trị để tranh đua quy định do cả mình rất nhiều lần và ngay cả những yêu cầu được đi chỗ này, chỗ kia hay tham dự lễ tang của một số nhân vật lãnh đạo đảng cũng quen biết với ông đã quá cả, nhưng ông không được chấp thuận hay chấp thuận gì thì cũng như cô lập không cho ông gặp bất cứ ai. Mỗi cho đến cuối năm 1999, theo lời ông kể thì Trung ương mới cho phép gặp một số người liên hệ việc làm với ông trong quá khứ mà ông yêu cầu được gặp, như ông Zhao Jianmin, cựu Bí thư Tỉnh Sơn Đông, Xiao Hongda (cựu ủy viên ban chấp hành trung ương đảng), Yao Xihua (Cựu chủ bút báo Quang Minh), Du Daozheng (Cựu Tổng giám đốc Cục Báo chí và Xuất bản). Chính những cuộc gặp các nhân vật nói trên đã giúp ông Triệt u T Dạng cất đi những ghi chép về các lỗi lầm của ông từ năm 2000 đến năm 2002.

*

Bên Chủ tịch còn lại của Hội Kỳ "Tù Nhân Của Nhà Nước" là 1/Căn nguyên của sự bất công phát triển kinh tế Trung Quốc; 2/Đầu đá trong Bắc chính trị; 3/Năm náo động; 4/Tổng Quốc sự thay đổi như thế nào, đã được ông Triệt u T Dạng trình bày về bối cảnh như thế thay của Trung Quốc từ năm 1979 sau khi hình thành nhóm Tịch Nhân Bang cho đến khi xảy ra biến cố Thiên An Môn năm 1989. Trong các chuyển động nói trên, ông Triệt u T Dạng đã cho người để nhìn thấy ông đích thân là người "kiến trúc sư" của chuyển động trình bày cách Trung Quốc chuyển không phải Đảng Tịch u Bình. Ông Đảng Tịch u Bình trong thực tế là cái bóng rất lớn cho nhóm chuyển động của cách núp vào đó để tiếp hợp lực lượng hủu tránh những tấn công của phe bảo thủ và nhóm cán bộ lão thành như Trần Vân, Lý Tiên Niệm, Bành Chân, Vợ ông Chấn. Từ khi lên làm Thủ Tướng tháng 9 năm 1980 rồi Tổng bí thư tháng 1 năm 1987, ông Triệt u T Dạng đã mất mát cho áp dụng nhiều hình thức kinh tế nhằm kích thích kinh tế, mất khác để tách rời vai trò của đảng và nhà nước, với nội dung nội dung những kiểm soát về tư do ngôn luận và tư do báo chí, và nhất là cho phép giới trí thức tham gia để xem xét các biện pháp cải cách xã hội.

Ông Triệt u T Dạng cho rằng những chuyển động trình bày hiện đại hóa mà ông Đảng Tịch u Bình theo đuổi từ năm 1979 như bãi bỏ hợp tác hóa nông nghiệp, phân hủi chế độ tập thể hủu, chuyển những quy luật thị trường và đẩy mạnh các khu chuyển xuất... tuy có một số thành tựu nhưng những nó vẫn nằm trong khuôn khổ Mác-xít. Theo ông đi sai lầm của Mác, Lênin lẫn Mao là đã loại bỏ tư tưởng lập hiến, thành phần quan trọng làm nên cuộc sống cho xã hội chuyển nghĩa chuyển không phải là tư tưởng nông dân và công nhân nghèo đói. Những để giới phóng thành phần phần tử số tham gia vào tiến trình cải cách của Trung Quốc một cách hủu qu và nhất là ngăn chặn những tham nhũng số sinh thể hủu chuyển chính trị để đảng, ông Triệt u T Dạng chuyển những không thể chuyển tiến hành cải cách kinh tế mà còn phải cải cách chính trị. Vì thế mà trong hai năm làm Tổng bí thư từ năm 1987 đến năm 1989, ông Triệt u T Dạng đã coi dân chuyển hóa là giới pháp luật nhất để chuyển tham nhũng, chuyển các thể chế quan liêu và chuyển chuyển tái tạo lại công chuyển xã hội thông qua ý thức công dân để chuyển nâng cao. Chính vì quan niệm như vậy mà ông Triệt u T Dạng đã cho nội dung việc kiểm duyệt báo chí, khuyến khích sự gia tăng các đoàn thể chuyển chúng để nhanh chóng hình thành xã hội dân số và chuyển chuyển cho để lập ngành thể pháp để xét xem nghiêm minh những vấn đề tham nhũng, của quy định của những cán bộ cao cấp bắt vào lúc đó.

Từ tháng 5 năm 1988, ông Triệt u T Dạng đã cho chuyển thể chuyển về giá cả để thành thể chuyển về giá trị đảng. Số cải tiến này đã làm nảy sinh ra những lạm phát siêu tốc trên toàn quốc cùng lúc xã hội cũng đã nảy sinh một số những biến động mới những ngoài tầm kiểm soát của

chính quy n. Tr c tình hình này, nhóm b o th g m Lý B ng, Tr n Vân, Lý Tiên Ni m cho là ông Tri u T D ng đã đi quá đà c a s c i cách và yêu c u ph i có bi n pháp ki m soát, đ c bi t là ngăn ch n các nh h ng t b n t Ph ng Tây mà h hay g i là “âm m u di n bi n hòa bình” c a Hoa K . Cu c tranh lu n càng lúc càng gay g t gi a hai nhóm b o th và c i cách b t đ u t cu i năm 1988 đ n tháng 4 năm 1989. Trong lúc cu c tranh lu n x y ra gay g t gi a hai phe thì ông H Di u Bang ch t, đ n đ n các cu c bi u tình quy mô c a sinh viên, đã làm cho thành ph n cán b lão thành ph i ô m l y nhóm b o th , t n công và tri t h phe c i cách c a ông Tri u T D ng đ s ng còn.

Bi n c Thi n An Môn đã x y ra cách nay đúng 20 năm. Bên c nh nh ng ti t l v di n bi n này qua t p H i K "Ng i Tù c a Nhà N c" c a ông Tri u T D ng, ng i ta đã có m t s câu h i cho ông Tri u T D ng.

N u phe b o th không dùng quân d i đàn áp mà đi theo đ ng th ng th o c a ông Tri u T D ng vào tháng 6 năm 1989 thì ngày nay tình hình Trung Qu c s đi v đâu?

T i sao ông Tri u T D ng đã không đ ng cùng v i sinh viên t i qu ng tr ng Thiên An Môn t ngày 20 tháng 5 năm 1989 khi ông Lý B ng đ c L nh Thi t Quân Lu t mà ông đã t ch i đ c, đ cùng chi n đ u v i h thì tình hình Trung Qu c s đi v đâu?

Tuy là hai câu h i nh ng chung quy ch có m t câu tr l i là ông Tri u T D ng đã quá nhân b n và ôn hòa tr c nh ng con cáo già Đ ng Ti u Bình, Tr n Văn, Lý Tiên Ni m, Lý B ng nên l ch s Trung Qu c đã ch a th sang trang.

Ngày 27 tháng 5 năm 2009

Chú Thích:

(1) Adi Ignatius, Preface (L i T a), Prisoner of the State, Trang xi.

(2) Nh Trên, Trang xv.

(3) Tri u T D ng, Prisoner of the State, Brief Biography of Zhao Ziyang, Trang 283-287

(4) Tri u T D ng, Prisoner of the State, Ph n 1, Ch ng 2 (An Editorial Makes Things Worse), Trang 10.

(5) Nh trên, Trang 11.

(6) Tri u T D ng, Prisoner of the State, Ph n 1, Ch ng 4 (The Crackdown), Trang 26.

(7) Nh trên, Trang 27.

(8) Nh trên, Trang 33.

(9) Tri u T D ng, Prisoner of the State, Ph n 1, Ch ng 5 (The Accusations Fly), Trang 35.

(10) Tri u T D ng. Prisoner of the State, Ph n 1, Ch ng 7 (Zhao's Talk with Gorbachev), Trang 47.

(11) Tri u T D ng, Prisoner of the Statte, Ph n II, Ch ng 1 (Zhao Becomes a Prisoner), Trang 55.